

Forslag til: Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. xx af xx måned 2009 om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt på en døgninstitution for børn og unge

I medfør af § 26a i landstingsforordning nr. 6 af 5. december 2008 om ændring af landstingsforordning om hjælp til børn og unge fastsættes:

Kapitel 1

Magtanvendelse

§ 1. Magtanvendelse over for børn og unge omfattet af denne bekendtgørelse må kun anvendes, hvis der er hjemmel til det. Magtanvendelse må aldrig erstatte omsorg og socialpædagogisk bistand. Magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige og skal i øvrigt stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået hermed.

Stk. 2. Legemlig afstraffelse er ikke tilladt. Fiksering er ikke tilladt. Ved fiksering forstås anvendelse af mekanisk tvangsmiddel i form af bælte, håndremme, fodremme, eller livstykke, samt anden form for mekanisk fastspænding. Ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling er ikke tilladt.

§ 2. Fysisk magtanvendelse i form af, at barnet eller den unge fastholdes, eller føres til et andet opholdssted er tilladt, hvis:

- 1) barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarlig, eller
- 2) barnet eller den unge derved forhindres i at skade sig selv eller andre.

Stk. 2. Magtanvendelse efter stk. 1 skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og må ikke gå ud over det strengt nødvendige.

Stk. 3. Magtanvendelse, som akut kan være nødvendig, vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om nødværge, jf. kriminallovens § 15.

Kapitel 2

Døgninstitutioner for børn og unge i ikke sikrede afdelinger

§ 3. I døgninstitutioner for børn og unge vil der i ikke sikrede afdelinger kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

Kapitel 3

Døgninstitutioner for børn og unge i sikrede afdelinger

En sikret institution

§ 4. Ved en sikret døgninstitution for børn og unge, jf. forordningens § 26a, forstås en døgninstitution, der omfatter mindst en sikret afdeling og eventuelt en eller flere ikke sikrede afdelinger.

Stk. 2. Ved en sikret afdeling forstås en afdeling på en sikret døgninstitution, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst. En afdeling, der er aflåst hele eller næsten hele døgnet, skal være godkendt som en sikret afdeling af Departementet for Familie og Sundhed.

Magtanvendelse i sikrede afdelinger

§ 5. I sikrede afdelinger i døgninstitutioner for børn og unge vil der kunne ske fysisk magtanvendelse efter § 2.

Anbringelsesgrundlag m.v. på en sikret afdeling

§ 6. En sikret afdeling kan anvendes for unge når:

- 1) opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 18b og kapitel 5,
- 2) opholdet er led i afsoning, jf. kriminallovens § 112 og kapitel 28 om ungdomsforsorg,
- 3) opholdet er nødvendigt af hensyn til barnet jf. forordningens § 26b, stk. 1

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan træffe afgørelse om at anbringe en ung i en sikret afdeling, hvor opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. stk. 1, nr. 1. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles af Departementet for Familie og Sundhed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan træffe afgørelse om at anbringe en ung i en sikret afdeling, hvor opholdet er led i en afsoning, jf. stk. 1, nr. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles til Departementet for Familie og Sundhed.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune kan træffe afgørelse om at anbringe en ung, der er fyldt 12 år, i en sikret afdeling, jf. stk. 1, nr. 3 når der forud herfor foreligger en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet efter forordningens § 6, stk. 2, nr. 10, eller § 10. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i en sikret afdeling skal meddeles til Departementet for Familie og Sundhed.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1-3, tillige træffe afgørelse om, på hvilken institution/afdeling anbringelse i sikret afdeling skal finde sted.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal altid underrette forældremyndighedens indehaver om anbringelsen i en sikret afdeling, og så vidt det er muligt, inden denne anbringelse sker.

§ 7. Ophold i en sikret afdeling skal være påbegyndt før det fyldte 18. år.

Kapitel 4

Varigheden af ophold i en sikret afdeling

§ 8. Ophold i sikret afdeling må i de tilfælde, der er nævnte i § 6, stk. 1, nr. 2, højst vare 6 måneder.

Stk. 2. Ophold i sikret afdeling må i de tilfælde, der er nævnte i § 6, stk. 1, nr. 3, højst vare 3 måneder.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan dispensere fra tidsgrænserne, hvis betingelserne for anbringelsen i sikret afdeling i det enkelte tilfælde gør dette absolut påkrævet. For unge, der er fyldt 15 år vil der kunne dispenseres fra 6 måneders grænsen for én ny periode på højst 6 måneder, mens der for unge, der ikke er fyldt 15 år alene kan dispenseres for en ny periode på højst 3 måneder.

§ 9. I opholdstiden på den sikrede afdeling efter § 6, stk. 1, nr. 1-3, medregnes ikke den tid over 24 timer i træk, hvor den unge uden tilladelse har været fraværende fra afdelingen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen træffer afgørelse om ophør af en ungs persons anbringelse i en sikret afdeling ved anbringelse heri efter § 6, stk. 1, nr. 2 og nr. 3.

Ophold uden for en sikret afdeling og adgang til fri luft

§ 10. Under ophold i sikret afdeling efter § 6, stk. 1, nr. 1-3, kan institutionens leder tillade, at den unge beskæftiges uden for afdelingen.

Stk. 2. Unge, der er anbragt i sikret afdeling ud over 24 timer, skal have adgang til at opholde sig i fri luft mindst 1 time dagligt.

Stk. 3. For unge, der er anbragt i sikret afdeling i stedet for varetægtsfængsling efter § 6, stk. 1, nr. 1, kan institutionens leder med politiets samtykke give tilladelse til udgang med ledsager fra afdelingen eller institutionens områder for et kortere tidsrum, når der foreligger særlige omstændigheder hos den unge, der taler derfor.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen kan efter indstilling fra institutionens leder træffe beslutning om, at barnet eller den unge under sit ophold i sikret afdeling, jf. § 6, stk. 1 nr. 2 og nr. 3, for en kortere periode kan placeres uden for afdelingen, hvis placeringen er sikret via en tæt voksenkontakt. Afgørelse herom kun iværksættes med samtykke fra Kriminalforsorgen.

Kapitel 5

Registrering og indberetning

Tilladt fysisk magtanvendelse

§ 11. Ved anbringelse eller overførsel til en sikret afdeling og ved fysisk magtanvendelse efter § 2, herunder nødværge, på døgninstitutioner med og uden sikrede afdelinger, skal tilbuddets leder eller dennes stedfortræder inden for 24 timer registrere følgende oplysninger på et indberetningsskema udarbejdet til dette formål:

- 1) barnets eller den unges navn og alder,
- 2) tidspunktet for indgrebet,
- 3) indgrebets varighed,
- 4) indgrebets art, og
- 5) begrundelse for indgrebet.

Stk. 2. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med skematilførslen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 3. Indberetningsskemaet skal forefindes i tilbuddet i en dertil særlig beregnet protokol.

Stk. 4. Tilbuddets leder skal straks sende kopi af indberetningsskemaet til opholdskommunen.

Stk. 5. Tilbuddets leder skal ved månedens udgang sammen med sine kommentarer indsende kopi af indberetningsskemaerne til Departementet for Familie og Sundhed, der gennemgår skemaerne.

Ikke tilladt magtanvendelse

§ 12. Overtrædelse af reglerne i kapitel 1-4 skal, jf. stk. 2, registreres og indberettes til Departementet for Familie og Sundhed som tilsynsmyndighed.

Stk. 2. Den implicerede medarbejder skal i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, senest dagen efter episoden afgive skriftlig indberetning derom til tilbuddets leder, der sammen med sine kommentarer samt forklaringer fra personer, der har overværet episoden, inden 3 dage videresender indberetningen til Departementet for Familie og Sundhed. Indberetningen skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) de særlige forhold, der har begrundet indgrebet,
- 2) tidspunktet for den handling, der har givet anledning for indgrebet,
- 3) tidspunktet for indgrebet,
- 4) indgrebets varighed,

- 5) beskrivelse af indgrebets art,
- 6) beskrivelse af indgrebets formål,
- 7) hvem der foretog indgrebet,
- 8) barnets eller den unges tilstand i den tid, indgrebet fandt sted, og
- 9) barnets eller den unges navn og alder.

Stk. 3. Barnet eller den unge, der har været involveret i episoden, der udløste magtanvendelsen, skal gøres bekendt med indberetningen og have lejlighed til at ledsage denne med sin egen redegørelse for episoden.

Stk. 4. Hvis der er begrundet mistanke om en strafbar handling, der er undergivet offentlig påtale, skal tilbuddets leder eller dennes stedfortræder straks sende indberetning herom til Departementet for Familie og Sundhed, der skal tage kontakt til politiet.

Stk. 5. En anden medarbejder, som har overværet episoden, og som ikke dagen efter er bedt om oplysninger til indberetningen, har pligt til at meddele sin forklaring til tilbuddets leder.

Stk. 6. En anden medarbejder, der i øvrigt får begrundet viden om episoden, har ligeledes pligt til at meddele tilbuddets leder om denne viden.

Stk. 7. Tilbuddets leder skal samtidig med sin indberetning til Departementet for Familie og Sundhed, give kopi af denne til den implicerede medarbejder og skal orientere forældremyndighedens indehaver og opholdskommunen om indberetningen.

Stk. 8. En medarbejder, der tjenstligt indberettes for en tjenesteforseelse eller et strafbart forhold, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at afgive en skriftlig udtalelse om fremstillingen. Medarbejderen skal samtidig gøres bekendt med ikke at have pligt til at udtale sig om fremstillingen.

Stk. 9. Hvis den implicerede medarbejder er tilbuddets leder, skal den medarbejder, der er tilbudslederens stedfortræder, give tilbuddets leder genpart af sin indberetning. Departementet for Familie og Sundhed, forældremyndighedens indehaver og opholdskommunen får orientering om indberetningen.

Stk. 10. Departementet for Familie og Sundhed skal træffe afgørelse om de driftsmæssige konsekvenser af indberetnings sagen inden 6 uger efter at indberetnings sagen er modtaget.

Kapitel 6

Om tilsyn, klageadgang, sanktioner m.v.

§ 13. Departementet for Familie og Sundhed fører tilsyn med anvendelsen af reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 14. Klager over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen i medfør af denne bekendtgørelse, kan indbringes for Det Sociale Ankenævn.

Stk. 2. Klage kan endvidere indbringes for Grønlands Landsret inden for en frist af fire uger fra Det Sociale Ankenævns afgørelse.

§ 15. Forinden besvarelsen af en klage anmoder Det Sociale Ankenævn Departementet for Familie og Sundhed, som tilsynsmyndighed, om en udtalelse. Med udtalelsen indsendes en redegørelse fra den medarbejder, der har kendskab til de forhold, der klages over. Hvis der er sket registrering i henhold til §§ 11, stk. 1 eller 12, stk.1, skal en udskrift af skemaregistreringen vedlægges redegørelsen.

Stk. 2. Tilbuddets leder eller dennes stedfortræder, skal herudover hurtigst muligt foretage en undersøgelse, der omfatter samtale med barnet eller den unge, de medarbejdere, der har kendskab til de forhold, der klages over, og mulige vidner til episoden. Der skal udfærdiges rapport om de pågældende samtaler, og rapporten indsendes med lederens indstilling til

Departementet for Familie og Sundhed, der fører tilsyn med tilbuddet, med de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

§ 16. Over for den ansatte kan anvendes de reaktionsmuligheder, der følger af pågældendes ansættelsesvilkår.

§ 17. Tilbuddets leder skal sikre sig, at såvel anbragte børn og unge som forældremyndighedens indehaver bliver gjort bekendt med reglerne i denne bekendtgørelse, herunder adgangen til at klage til Det Sociale Ankenævn.

§ 18. En gang årligt samles indberetningsskemaerne jf. §§ 11 og 12 i en beretning, som afleveres til Landstinget.

§ 19. Denne bekendtgørelse skal udleveres til samtlige medarbejdere i alle døgninstitutioner for børn og unge. Medarbejderen skal kvittere overfor tilbuddets leder for modtagelsen.

Kapitel 7 *Ikrafttræden*

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 2009.

Stk. 2. Samtidig ophæves kap 7 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 64 af 29. december 1994 om Døgninstitutioner, m.v. for børn og unge samt for personer med vidtgående handicap

Grønlands Hjemmestyre, den xx måned 2009

Naja Petersen

/

Martha Lund Olsen